

Платформа 2.

Федоришин Ірина студентка гр. Т-11.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВОЛОНТЕРСЬКОГО РУХУ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Як відомо, рівень уваги до волонтерства в країні засвідчує рівень розвитку в ній громадянського суспільства як сфери соціальних відносин. Сьогодні вітчизняні активісти беруться за найважчі справи і, можливо, неочікувано для загалу, дають їм раду швидко та ефективно. Це свідчить про високий рівень самоорганізації українців, який гартувався і продовжує зміцнюватися під тиском серйозних викликів сучасності. Промовистим прикладом цього є відродження Української Армії та її подальше зміцнення. Добре відомо, що від свідомого волонтерства до ефективного самоврядування і якості нашого життя – один крок. Саме тому масштаби діяльності волонтерів в Україні нині засвідчують, що рівень громадської свідомості в наших співгромадян значно зріс.

Метою дослідження є вивчення сучасних тенденцій волонтерського руху в Україні.

Завдання.

Дослідити волонтерство як феномен цивілізованого суспільства.

Охарактеризувати сучасні тенденції волонтерського руху в Україні.

Волонтерство – це спосіб акумуляції соціального капіталу, потужний інструмент соціального, культурного та економічного розвитку суспільства, який в ринкових умовах сприяє збереженню балансу в суспільних відносинах та їх гармонізації; ефективний засіб об'єднання зусиль громадянського суспільства та органів державної влади щодо вирішення ряду соціальних проблем; базисна передумова і основа діяльності більшості громадських організацій.

В Україні ідея волонтерства йде в далекі часи, вглиб історії, коли українці, виховані на моральних і етичних традиціях православ'я, подавали безоплатну допомогу нужденним співгромадянам.

Радянський час породив піонерські та комсомольські загони, в яких діти та дорослі повинні були працювати на благо суспільства. Участь у цих загонах була примусово, що, у підсумку, спотворило розуміння про трудову діяльність на добровільних засадах.

Після розпаду Радянського Союзу партійні загони були ліквідовані. Люди стали все більше думати про власну наживу і забули про працю на благо інших на роки.

Волонтерський рух в Україні, як соціальне явище було закріплене після проголошення Україною незалежності і відтоді набуло ряду характерних цьому явищу ознак, які сприяють його становленню у якості соціального інституту та соціального руху. Беручи до уваги те, що волонтерська діяльність є проявом добровільної допомоги, її історичні форми відображаються у розгляді чотирьох типів соціальної підтримки, в основі яких лежать: сім'я, громада, державні структури та громадські об'єднання. Згідно цьому, можна прослідкувати розвиток зазначених історично-культурних типів соціальної підтримки від общинно-родових форм часів Київської Русі до громадських ініціатив у сучасному українському суспільстві.

Зокрема, дослідники волонтерства вважають, що воно існуватиме до тих пір, поки: державні структури будуть неспроможні задовольняти соціальні потреби громадян, існують категорії людей, які потребують допомоги, і тих, хто готовий цю допомогу надати, будуть наявні методологічні та практичні розробки у галузі волонтерства. Становлення і динамічний розвиток волонтерського руху в Україні на сучасному етапі відбувається за рахунок внутрішніх (відродження традицій добровільної допомоги) і зовнішніх ресурсів (принесені з-за кордонів нашої держави основи інституту міжнародного волонтерства). Крім того ця динаміка спровокована загальнонаціональним кризовим станом, в якому опинилось українське суспільство внаслідок різких структурних трансформацій.

Важливо розуміти, що в реаліях соціальної нестабільності українського суспільства потреба в добровільчій праці загострилася. Для її розв'язання зусиль і фінансових вкладень держави стає замало, тому соціальні державні служби й організації потребують допомоги населення, готового на безкорисну працю. Основною метою волонтерської роботи є зниження соціальної напруги в соціумі через безкорисне надання соціально значимих послуг на місцевому, національному чи міжнародному рівнях. Саме ця робота зараз киче необхідна українському народові, щоб зберегти власну суверенність та, нарешті, розбудити самосвідомість та самоідентичність українського суспільства.

Сьогодні в нашій країні з'являється нове розуміння волонтерства. Все більше людей виявляють соціальну активність і свідомість. Молодь бере участь в акціях допомоги дітям-сиротам та людям з обмеженими можливостями, очищають місто і здають донорську кров.

Волонтерська діяльність у сучасних умовах ґрунтується на таких основоположних засадах:

Добровільність та добротність;

Законність;

Гуманність та гідність;

Спільність інтересів і рівність прав її учасників;

Гласність;

Відповідальність;

Конфіденційність;

Волонтерська діяльність проводиться за такими напрямками:

Надання соціальних послуг громадянам, які перебувають у складних життєвих обставинах (інвалідність, часткова втрата рухової активності у зв'язку зі старістю чи станом здоров'я, відсутністю житла або роботи, наслідки стихійного лиха, катастроф тощо);

Надання соціальних послуг дітям та молоді, що перебувають у складній життєвій ситуації у зв'язку з інвалідністю, хворобою, сирітством, безпритульністю, малозабезпеченістю, конфліктами і жорстоким ставленням у сім'ї.

Робота волонтерів повинна бути організована ефективно і вестися професійно. Волонтерами може виконуватися будь-яка робота, а не тільки елементарні речі, що не вимагають професійної підготовки. Волонтер – це не тільки помічник чи соціальний працівник, що піклується про інших, він може бути вчителем, політиком, інженером або дизайнером.

Становлення волонтерського руху в Україні сьогодні відбувається за кількома основними напрямками, які мають такі особливості.

1. Добровільна безкоштовна робота волонтерів у громадських та некомерційних організаціях – наданням допомоги різним категоріям населення у будь-яких видах діяльності, навчання, розвитку.

2. Добровільна систематична або епізодична допомога державним установам реалізувати соціальну політику – допомога освітнім закладам у навчально-виховній роботі, установам соціального забезпечення – в роботі з дітьми та молоддю з особливими потребами та людьми похилого віку.

3. Волонтерська діяльність є наслідком творчого саморозвитку, навчання інших, але ця діяльність не є професійною.

